

Goald'n been'n

Goald'n been'n

100 Jaar Heracles 1903 - 2003

De Tweekleur Omhoog

100 Jaar Heracles
1903 - 2003

Hein Hilbrink

Hein Hilbrink komt in 1914 bij Heracles onder de zwart-wit geschilderde lat te staan als opvolger van Heraclied van het eerste uur Arend Nieuwenhuis. Hilbrink heeft een pettenzaak in de Grotestraat, ter hoogte van de Hofkampstraat. In advertenties voor zijn winkel haakt hij nog wel eens in op de successen van Heracles. Hij heeft trouwens zo wie zo een literaire kant, want hij mag ook graag liedteksten maken en voordragen als er iets te vieren valt. Hilbrink houdt wel van een feestje. Soms laat hij zich het geestrijk vocht wel eens wat al te goed smaken, met als gevolg dat hij op zondag niet fit is en Arnold Bonthuis, uit het tweede, hem moet vervangen. Maar een serieuze concurrent is Bonthuis niet. Hilbrink is onbetwist de beste keeper die er in de jaren '20 bij Heracles rondloopt. Hij zal het bijna 17 jaar in de goal uithouden. Na het kampioensjaar 1927 acht de elftalcommissie de tijd rijp voor een jongere goalie, maar Hilbrinks opvolgers slagen er telkens maar niet in om hun verkiezing waar te maken. En zo maakt 'Onze Hein' keer op keer een come back, tot in 1931 Frits Dekkers zich een waardig opvolger toont.

1920-1921

Aan den Borschenweg en met d'n trainer met ne poot naar de eerste klasse

In de zomer van 1920 is het dan zo ver: de accommodatie 'aan den Borschenweg' is gereed. Veel stelt het complex nog niet voor, er zijn twee velden en langs het hoofdveld zijn wat banken neergezet. Ook zonder een tribune is de begroting blijkbaar lastig sluitend te krijgen, want het bestuur laat intekenlijsten rond gaan waarop de Almeloëse bevolking kan aangeven wat men wenst bij te dragen 'aan dit goed doel'. Om 'de kas te stijven' wordt bij een oefenwedstrijd ook aan leden en donateurs entree gevraagd. Begin september wordt het nieuwe veld officieel in gebruik genomen met Heracles-Bekerwedstrijden.

Van minstens even groot belang is de aanstelling van een trainer. Voorheen was er wel eens een oudere speler die wat aanwijzingen gaf, maar trainen deden de spelers bij Heracles meestal op eigen houtje, wat in de regel neerkwam op een beetje hardlopen en wat partijtjes spelen. Daar komt verandering door toedoen van Berto Doede Doedes Breuning ten Cate. De textielabrikant is gaan beseffen dat voetbal de textielarbeiders de broodnodige ontspanning biedt in het met 'vermaaksmogelijkheden' niet rijk bedeelde Almelo. En aangezien hij kennelijk ook veel vertrouwen heeft in het jonge bestuur van de club, besluit hij Heracles te steunen. Uit Engeland, waar hij regelmatig verblijft om machines in te kopen, haalt hij een trainer om Heracles hogerop te brengen.

Horace Colclough

Horace Colclough arriveert op 15 augustus 1920 met de trein in Almelo. De oud-speler van Chrystal Palace en oud-semi-international neemt zijn intrek in hotel Vastert. Door een schotwond in zijn knie, opgelopen in de wereldoorlog, trekt Colclough wat met zijn ene been, waardoor hij al gauw 'd'n trainer met ne poot' wordt genoemd. Zijn handicap belemmert hem echter niet om ongenadig hard te kunnen uithalen en betekent ook geen ondermijning van zijn gezag. De voetballers van Heracles kijken allemaal met het grootste respect naar de 'mister' op.

Twee keer per week, op dinsdag- en donderdagavond, neemt hij zijn 'boys' onder handen. Vooral aan de conditie wordt hard gewerkt. Daarnaast is hij niet te beroerd om allerlei hand- en spandiensten te verrichten bij het in orde maken van de velden, het secretariaat enzovoorts.

Onder Colclough wordt ook de tactische bespreking ingevoerd. Elke zaterdagavond, vanaf zeven uur in hotel Schreuder, vertelt hij de boys hoe ze de volgende dag moeten spelen en waar ze op moeten letten. Hiermee wordt een gewoonte ingezet die blijft voortbestaan tot in de jaren '50.

Voor het eerst een extra trein

De lessen van Colclough werpen vruchten af. Als Heracles op 13 maart 1921 voor zijn laatste wedstrijd naar concurrent PEC moet, staan de Almeloërs bovenaan met 21 punten, drie meer dan de Zwollenaren die een wedstrijd minder hebben gespeeld.

Voor de eerste keer wordt een extra trein ingezet. Veel supporters reizen ook met eigen vervoer. 's Ochtends tegen elf uur, 'in een schaterend voorjaarszonnetje', vertrekken de eersten op de fiets richting Zwolle, later gevolgd door tientallen motoren, auto's en enkele vrachtwagens. Zwolle beleeft een invasie van 600 Almeloërs die voor een enorme verkeerschaos zorgen doordat ze hun voertuigen parkeren waar het hun uitkomt.

Heracles heeft het beste van het spel, maar doelpunten blijven uit. Aangezien een gelijkspel voldoende is, verloopt de terugreis naar Almelo in jubelstemming.

Promotiewedstrijden tegen Wageningen

De zondag erop staat de eerste van de twee promotiewedstrijden op het programma, tegen de kampioen van de andere tweede klasse in het oosten, Wageningen. Het is een fel gevecht en tot een minuut voor tijd staat het 2 - 2. Dan zorgt Jan Freese met een ziedend schot voor winnende treffer. Op 27 maart gaan de Almeloërs naar Wageningen.

De landskampioenen poseren in de opstelling zoals ze ook in het veld komen.
Achterste rij v.l.n.r. Broer Krabshuis, Broer Dirckinck, Johan Veldhuis, Frens Van der Veen, Freek Jaarsma.
Middelste rij v.l.n.r. Geert Entjes, Tinus Lassche, Arie Wanningen,
Voorste rij v.l.n.r. Ab Dekkers, Frits Dekkers, Henk Koldewijn.

Deze foto is genomen op een tournee in augustus 1959 door België. Centraal vooraan Joop den Dekker en Herbert Zuma. Verder met de klok mee v.l.n.r. Bennie Haghuis, Jaap van Veen, Piet van Gorp, Frits van den Elst, Darius Dhlomo, Gerrit Pesman, Herman van Dalen, Isie Greving, Jan ten Klooster, Harrie Tusveld, Joop Schuman, Barendje Vrieling.

Bijl pakt zijn biezen

Na een ‘matig’ begin klautert Heracles naar de subtop. Tegen Scheveningen Holland Sport genieten 10.000 toeschouwers van ‘slagvaardig en virtuoos’ voetbal. Tegen AGOVV zijn er nog duizend meer. De kanthalfs Dhlomo en Pesman heersen in het centrum en de voorhoede laat zich weer eens van zijn gevaarlijkste kant zien. Blessures van de ‘steunpilaren’ Pesman en Greving brengen de ploeg echter uit het evenwicht, waardoor Heracles later afzakt naar de middenmoot.

Een conflict tussen Molenaar en Bijl leidt er in januari toe dat de trainer-manager zijn biezen pakt. Bijl vindt dat de spelers harder moeten worden aangepakt. ‘Ze zijn zich niet

bewust van het feit dat ze semi-profs zijn en willen zich te weinig opofferingen getroosten.’ Molenaar denkt er anders over en vindt dat Bijl de tegenvallende resultaten te veel op de spelers afwimpelt. Bovendien heeft hij gemerkt dat Bijl deze veel van zijn respect bij de spelers heeft verloren. De reisjes die hij organiseert, vallen natuurlijk in de smaak, maar als trainer stelt hij niet bijster veel voor. Op trainingen gebruikt hij spiekbriefjes, die hij iets uit zijn broekzak schuift om er de oefenstof van voor te lezen, wat natuurlijk aanleiding geeft tot heel wat grappen, zoals ook zijn gewoonte om elke dag gebak voor zijn vrouw te kopen en in parmantige tred, de gebaksdoos in de hand, naar huis te lopen. Waar sommige spelers zich serieus aan storen is dat Bijl niet recht door zee

Barendje Vrieling breekt door in de wedstrijd Heracles – De Graafschap, datum. 2 – 0. in seizoen 59/60.

is. Wie zondag in de basis staat, hoort dat rechtstreeks uit zijn mond, maar wie ernaast staat, vindt na het douchen een kaartje op zijn stoel. Ook heeft hij de onhebbelijke gewoonte spelers tegen elkaar uit te spelen. Om zijn aangetaste gezag te herstellen wil Bijl kennelijk de zweep over de selectie leggen.

‘De heer Bijl en ik hadden beide hetzelfde doel voor ogen, Heracles nog dit jaar in de eredivisie, maar onze meningen om dit doel te bereiken liepen te ver uiteen’, deelt Molenaar mee. En Bijl: ‘De weg, die mr. Molenaar heeft uitgestippeld, lijkt mij niet de juiste en omdat ik er de man niet naar ben aan iemands leiband te lopen, leek het mij beter heen te gaan.’

De training wordt overgenomen door oud-speler en assistent-trainer Freek Jaarsma. De sfeer verbetert, maar er staat al gauw niets meer op het spel en de prestaties zijn wisselend.

Heracles – Limburgia, 29 oktober 1960. Schuman is zijn belagers weer te slim af.

Prima-ballerina's

De eerste competitiewedstrijden worden met groot machtsvertoon gewonnen. De pers noemt Heracles een 'sterrenploeg', 'een verzameling prima-ballerina's, die alles met de bal en hun tegenstander kunnen doen'. Al gauw maakt zich een 'superioriteitsgevoel' van de ploeg meester, wat een blamerende thuisnederlaag tegen HVC oplevert. 'De prima-ballerina's laptten de hele choreografie aan hun laars.'

Maar de kwaliteitsverschillen in de eerste divisie zijn groot en het gros van de tegenstanders vormt voor Heracles een makkelijke prooi.

Het chauvinisme in Almelo stijgt naar grote hoogten. De toeschouwers vragen zich niet eens af of Heracles wint, maar met welke cijfers dat gaat gebeuren. Een enkele tegenstander sleept een punt uit Almelo weg door zich in te graven. SHS

wordt ervan beschuldigd 'elf slopers' naar Almelo te hebben gestuurd.

Samen met Elinkwijk steekt Heracles er ver bovenuit, maar de Almeloërs gaan in de domstad eind november andermaal door 'een overdreven superioriteitsgevoel' onderuit en moeten Elinkwijk lange tijd voor laten gaan. Op zeker moment staan ze vier punten achter, maar na de winter komen ze dichterbij als Elinkwijk punten verspeelt.

Het publiek stroomt in groten getale toe. En niet alleen aan de Bornsestraat trekt Heracles geregeld meer dan 10.000 man. Ook in uitwedstrijden komen er veel voetballiefhebbers op tegenstander Heracles af. Bij Scheveningen Holland Sport worden de tribunes bevolkt door 16.000 toeschouwers.

Op 15 april 1962 komt Elinkwijk naar Almelo. Elinkwijk heeft 37 punten uit 26 wedstrijden, Heracles 36 uit 25

Heracles – Heerenveen, 13 mei 1962,

wedstrijden. Liefst 18.000 toeschouwers zien een aanvallend veel beter Heracles. Schuman wordt door Humprey Mijnaals consequent bewaakt, maar Greving, Reekers en Van Nee weten wel raad met de ruimte die er daardoor ontstaat. Alle drie vinden ze het net. Op de tribunes worden kampioensliederen aangeheven.

Honderdste goal

In de voorlaatste wedstrijd, tegen EBOH, gaan de Almeloërs bij de stand 5 – 1 op jacht naar de honderdste goal in deze competitie. Als een EBOH-verdediger de bal in zijn eigen doel werkt, is vooral Vrielink helemaal niet blij. Vorig jaar had hij de honderdste goal ook al gescoord en hij was er tuk op deze nu weer op zijn naam te schrijven.

Op 13 mei 1962 vindt de apotheose van het seizoen plaats. Heerenveen is de tegenstander. Pesman kampt met een gebroken teen, maar hij heeft nog geen duel gemist dit seizoen en er dan in de kampioenswedstrijd niet bij zijn, dat is ondenkbaar. De spuit gaat erin en er wordt een stukje uit zijn

schoen gesneden. Heracles heeft duidelijk last van de druk en alleen Greving laat zijn klasse zien. Vlak voor rust is het Van Nee die kan uithalen en via de paal de enige goal van de wedstrijd aantekent. Eindelijk is gelukt wat de afgelopen jaren telkens maar niet wilde lukken. Duizenden supporters stormen het veld op en hijsen hun favorieten op de schouders. De blijdschap is oneindig groot en intens, bij jong en oud.

Hieke hakke hieke hakke hoi hoi hoi

In landauers gaan de spelers door de stad, samen met hun vrouwen en verloofdes en wat sterke drank. Heel Almelo loopt uit. Op de receptie in het Cultureel Centrum biedt wethouder Hesp 'fraaie, geborduurde emblemen' met het Almeloëse stadswapen aan voor op de shirts. Het elftal van Sportclub Enschede is er ook en zingt een kampioenslied. Ere-voorzitter Bernard Tijhof vertelt nog eens dat kameraadschap altijd de kracht van Heracles is geweest. Tot ieders verrassing beklimt ook oud-doelman Rein Koers het spreekgestoelte. 'Wat hef de boer in de piep? Hieke, hakke, hieke, hakke, hoi, hoi, hoi!'

Heracles - AZ, 25 augustus 1990.

Eens maar nooit weer

In de zesde periode - het seizoen is verdeeld in zes periodes van zes, zeven wedstrijden - lijkt Heracles op weg om het seizoen toch nog goed te maken. Excelsior, nummer 16, moet thuis worden verslagen en dan is het zaak om Go Ahead Eagles op doelsaldo voor te blijven. De spelers hebben er vertrouwen in en de 4.000 toeschouwers zijn ervan overtuigd dat er een feestje aan zit te komen, maar Heracles faalt hopeloos. Velten wordt uit het veld gestuurd als hij een tegenstander torpedeert. 'Ik probeerde mijn medespelers wakker te schudden. De vlam moest in de pan. Daar had ik wel een gele kaart voor over.' Velten slaagt perfect in zijn

opzet, alleen werkt arbiter Kloeg niet mee. De week erop bezegelt NAC het lot van de Almeloërs en is het seizoen drie wedstrijden voor het einde al afgelopen. Verweg is ontevreden. 'Af en toe bekruipt me het gevoel dat de spelers het bij ons te goed hebben. Ze verdienen voor eerste-divisiebegrippen zeker niet slecht, iedereen heeft een auto en ze kunnen al om half-vier trainen. Toch zie je de spelers soms als een gebakje over het veld hobbelen. Het ergste vind ik nog dat er geen publiek meer komt. Nee, dit was wat mij betreft eens maar nooit weer.'

Selectie seizoen 1990/1991. Onderste rij: Alex Booy, Richard Vennema, Riny Coolen. Tweede rij: Marco Waslander, Richard de Vries, Eric Manders, Jan Kilkens. Derde rij: Ronald Dams, Roberto Klomp, René Kolmschot, Ton Pattinama. Vierde rij: Hans Voskamp, Peter Visser, Henk van Goozen, Marco Luchtmeijer, Geert Wolsink, Folkert Velten, Arend Steunenber, Marcel Elberse, Joop Leidekker. Bovenste rij: Patrick v.d. Leij, Jacco Beerthuizen, Gino Weber, Michel Mossel, Alfons Knippenberg, Cees Warringa, Henk van Brussel.